

US25029841

Potvrzení o doručení dokumentu

Organizace: Ústavní soud

Základní údaje

Číslo podání: US CKDP 0006995/25

Odesílatel Krajský soud v Brně

Věc: Ústavní stížnost - Krajský soud v Brně jednající samosoudcem Martinem Kopou

Doručeno: 12. 5. 2025 11:30:34

K Rukám:

ID zprávy: DZ-226471

Do vlastních rukou: Ne

Email/DS: 5wwaa9j

Spisová značka:

SP. Zn. Odesílatele: 41A 7/2025

ÚSTAVNÍ SOUD ČR	
Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo	5
dne: 12 -05- 2025	
1+1 krát Přílohy: 8	
Vyřizuje: P.	

Seznam validací

Výsledek	Soubor	Subjekt certifikátu	Vystavitel
Příloha je validní	SR139-MIB5525051209120.pdf		
Neobsahuje žádné podpisy	SR139-MIB5525051209120.pdf		
Podpis je platný	PrijataDZ.zfo	SERIALNUMBER=S906210, CN=Informační systém datových schránek – produkční prostředí, OU=Digitální a informační agentura, O=Digitální a informační agentura, OID.2.5.4.97=NTRCZ-17651921, C=CZ	CN=PostSignum Qualified CA 4, O="Česká pošta, s.p.", OID.2.5.4.97=NTRCZ-47114983, C=CZ

Nepředchází

ÚSTAVNÍ SOUD ČR Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo dne: 12 -05- 2025	5
_____ krát Přílohy: _____	
Vyřizuje: _____	

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 Brno 2

datovou schránkou

V Brně, 12. 5. 2025

Navrhovatel:

Krajský soud v Brně
Rooseveltova 16, 601 95 Brno
jednající samosoudcem Martinem Kopou

Účastníci řízení:

- 1) **Poslanecká sněmovna Parlamentu**
Sněmovní 4, 118 26 Praha 1
- 2) **Senát Parlamentu**
Valdštejnské nám. 4, 118 01 Praha 1

Případní vedlejší účastníci řízení:

- 1) **vláda**
nábřeží Edvarda Beneše 128/4, 118 01 Praha 1 - Malá Strana
- 2) **veřejný ochránce práv**
Údolní 658, 602 00 Brno-střed

Účastníci řízení vedeného u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 41 A 7/2025:

Žalobce:

M. M.

zastoupen advokátem Mgr. Ing. Jiřím Horou
Moravské náměstí 15, 602 00 Brno

Žalovaná:

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

Návrh na zrušení § 169r odst. 1 písm. l) zákona č. 325/1999 Sb., o pobytu cizinců a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 255/2019 Sb. („zákon o pobytu cizinců“).

Nepředchází

Ústavní soud obdrží spis krajského soudu i správní spis prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.

I. Podstata věci

1. Jako s kanonem na mouchu.¹ Tak na krajský soud působí ustanovení, podle kterého se má *úplně ukončit řízení* o pobytové žádosti cizince jen proto, že si k výsledku *nepřivedl vlastního tlumočníka*. To neospravedlňuje tak přísný následek, který ve výsledku pro cizince znamená ztrátu oprávnění k pobytu v Česku. Ústavní soud přitom již v minulosti zrušil obdobné ustanovení, které se opíralo o mnohem pádnější důvody. Krajský soud se proto rozhodl věc předložit Ústavnímu soudu a navrhnout mu, aby dané ustanovení zrušil.
2. Podle krajského soudu napadené ustanovení odporuje ústavnímu pořádku ze dvou důvodů:
 - (1) vede ke stejným protiústavním důsledkům jako ustanovení zákona o pobytu cizinců zrušené nálezem ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17 („nález Pl. ÚS 41/17“), a
 - (2) odporuje právu na tlumočníka podle čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod („Listina“).

Každý z těchto argumentů krajský soud níže v části IV. blíže rozvede.

II. Relevantní skutkové okolnosti

II. 1. Řízení před správními orgány

3. Žalobce na konci února 2023 požádal Ministerstvo vnitra („ministerstvo“) o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. Chtěl pracovat na volném pracovním místě u družstva B. („družstvo“). Toto pracovní místo bylo součástí centrální evidence volných pracovních míst. Podle údajů v ní by žalobce měl pracovat na místě charakterizovaném pomocí klasifikace CZ-ISCO 96110 – „Pracovníci odvozu a recyklace odpadů“. Žalobce ve své žádosti ovšem uvedl jako pracovní zařazení „Montážní dělníci výrobků z kovů“. K žádosti doložil pracovní smlouvu z 30. 12. 2022, podle níž pracuje u družstva na pozici uvedené v žádosti a charakterizované pomocí klasifikace CZ-ISCO 82191.
4. Ministerstvo vidělo rozpor mezi údaji uvedenými v pracovní smlouvě a údaji v centrální evidenci volných pracovních míst. Na počátku září 2023 proto vyzvalo družstvo k poskytnutí součinnosti. Chtělo vědět, jakými činnostmi se žalobce konkrétně zabývá. Družstvo o několik dní později odpovědělo a popsalo, v čem spočívá práce montážního dělníka výrobků z kovů.
5. Ministerstvo se následně rozhodlo, že za účelem zjištění skutkového stavu vyslechne žalobce. Předvolalo ho na 12. 10. 2023. Chtělo zjistit, na jakém pracovním místě pro družstvo ve skutečnosti pracuje a jaká je přesná náplň jeho práce.
6. Ministerstvo zaslalo předvolání žalobci i družstvu, které v řízení vystupovalo jako jeho zástupce. V textu předvolání bylo poučení, že výslech proběhne v českém jazyce. V češtině samozřejmě bylo i samotné předvolání. Ministerstvo v něm dodalo, že pokud žalobce češtinu neovládá, tak má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků a překladatelů, kterého si však obstará sám. Poskytlo mu odkaz na internetový portál tlumocnici.justice.cz, kde je seznam tlumočnicků k dispozici.
7. V textu předvolání se pak vysvětlovalo, za jakých podmínek lze jako tlumočníka ustanovit i osobu, která není v seznamu tlumočnicků. Těmito podmínkami jsou (1) absence tlumočníka ze seznamu pro daný jazyk, (2) nepřiměřené obtíže nebo náklady spojené s provedením úkonu tlumočnickem ze seznamu a v neposlední řadě (3) tu nesmí být pochybnosti o podjatosti takto ustanovovaného tlumočníka. Žalobce měl podle poučení vzít na vědomí, že ministerstvo jako tlumočníka neustanoví osobu, která tyto podmínky nesplňuje.

¹ Vypůjčeno z rozhovoru Týdeníku Respekt s bývalou nizozemskou soudkyní Soudního dvora (s českými kořeny) Sachou Prechal, která tímto příkladem vysvětluje podstatu zásady přiměřenosti. Dostupné zde: https://www.respekt.cz/tydenik/2015/33_jako-s-kanonem-na-mouchu

8. V závěru předvolání ministerstvo uvedlo, že pokud žalobce neovládá jazyk, jímž se vede jednání, a tlumočnicka si na své náklady k výsledku neobstará, pak ministerstvo výslech neprovede a předvolá ho na nový termín výsledku. Ministerstvo dodalo, že pokud si žalobce ani tehdy tlumočnicka neobstará na své náklady, pak ministerstvo zastaví řízení o jeho žádosti podle § 169r odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců, o jehož ústavnost v této věci jde („napadené ustanovení“).
9. Žalobce se k výsledku ve stanoveném termínu dostavil. Bez tlumočnicka. Ministerstvo o tom vyhotovilo úřední záznam, který žalobce podepsal. Úřední záznam byl opět v češtině. Píše se v něm, že ministerstvo muselo výslech žalobce zrušit. Důvodem byla skutečnost, že žalobce neovládá češtinu a k zajištění tlumočení si neobstaral osobu, která je v seznamu tlumočnicků „a splňuje tak podmínky podle § 24 či § 11 odst. 1 zákona č. 36/1997 Sb., o znalcích a tlumočnících“ („starý zákon o znalcích a tlumočnících“).
10. Výslech měl znovu proběhnout 21. 11. 2023. Předvolání (opět psané v češtině), které si tentokrát žalobce osobně převzal, obsahovalo stejné poučení jako v prvním případě. Jen se v jeho závěru uvádělo, že pokud si žalobce tlumočnicka splňujícího zmíněné požadavky ani po tomto opakovaném předvolání neobstará, tak ministerstvo už řízení podle napadeného ustanovení zastaví.
11. Žalobce se k výsledku dostavil spolu s předsedou družstva, který je ukrajinské národnosti. Žije tu více než 20 let a umí velmi dobře česky. Ministerstvo však vyhodnotilo, že ho jako tlumočnicka ustanovit nemůže. Výslech proto ani tentokrát neproběhl. Ministerstvo o tom vyhotovilo úřední záznam, ve kterém je podpis ministerského rady, další úřední osoby, žalobce a předsedy družstva, který do úředního záznamu tiskacím písmem vepsal „Nesouhlasíme“.
12. Žalobce o den později zaslal ministerstvu přípis, ve kterém vysvětluje, že ve své žádosti uvedl mylnou pracovní pozici. Správně měla znít „Pracovníci odvozu a recyklace odpadů“. Na tuto pozici měl zaměstnaneckou kartu již z dřívějšíka. Nikdy ji nezměnil. Žalobce k tomu dokládal znění pracovní smlouvy, ve které se uvádí tomu odpovídající pracovní zařazení. K uvedení jiné pracovní pozice podle něj došlo při zpracování žádosti. Z jejího textu ovšem vyplývá, že se jedná o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. Neuvádí se v ní ani referenční číslo pracovní pozice. Prodlužovat platnost zaměstnanecké karty je přitom možné pouze na stejnou pracovní pozici. K výsledkům se žalobce vždy dostavil, ač se mu nepodařilo zajistit tlumočnicka zapsaného v seznamu.
13. Ministerstvo nicméně usnesením ze dne 15. 10. 2024, č. j. OAM-16217-26/ZM-2023 („usnesení ministerstva“), zastavilo řízení o žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Použilo napadené ustanovení. Žalobce naplnil tento důvod zastavení řízení, protože prohlásil, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, a neobstaral si na své náklady ve stanovené lhůtě tlumočnicka, nebo osobu, která splňuje podmínky pro ustanovení tlumočnickem uvedené v § 24 starého zákona o tlumočnících. Ministerstvo o této povinnosti žalobce prokazatelně poučilo. Předvolání k výsledku mu řádně doručilo a v textu tohoto předvolání ho uvědomilo o následcích neobstarání si tlumočnicka.
14. Žalobce se proti usnesení ministerstva odvolal. Měl za to, že předseda družstva mohl při výsledku překládat, pokud by žalobce něčemu nerozuměl. Ministerstvo postupovalo formalisticky a nepřiměřeně přísně. Žalobce sice formálně dostal řádné poučení, nelze však opomíjet, že češtinu příliš neovládá. Těžko mohl porozumět obsáhlému poučení ve všech jeho detailech, pokud mu ho nikdo nepřeložil. S ministerstvem přitom jinak spolupracoval. V obou případech se k výsledku dostavil. Jen neporozuměl, že musí mít tlumočnicka ze seznamu. Laicky měl za to, že postačí, pokud dorazí s někým, kdo ovládá jeho jazyk. Ministerstvu muselo být jasné, že jde o nepochopení. Nešlo o případ, že by žalobce například ignoroval předvolání, nebyl kontaktní atd. Ministerstvo mohlo projevit určitou trpělivost a vysvětlit mu, že nepostačí dorazit s kýmkoliv, kdo sice může věc přetlumočit, ale nespĺňuje formální podmínky.
15. Žalobce připomínal, že v Česku pobývá již několik let. Veškeré povinnosti si řádně plní. Neměl nikdy žádný problém a nedostal se do rozporu se zákonem. Celý jeho pobyt by však nyní měl skončit jen proto, že nepochopil, jak má vyřešit věc s tlumočnickem. Ministerstvo se nezabývalo

důsledky, které pro žalobce zastavení řízení bude mít. Přejde o povolení k pobytu, což je zcela nepřiměřené tomu, že se provinil pouze formálním nepochopením, jak si zajistit tlumočníka.

16. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců („Komise“) rozhodnutím ze dne 12. 2. 2025, č. j. MV-188200-4/SO-2024 („rozhodnutí Komise“), odvolání žalobce zamítla a potvrdila usnesení ministerstva. Nad rámec toho, co již ve svém usnesení uvedlo ministerstvo, Komise dodala, že šlo o řízení o žádosti, kde má žadatel významnější roli co do své aktivity v řízení. Pokud žadatel přestane plnit své zákonné povinnosti, pak je logické, že pokud zákon s nesplněním takových povinností spojuje zastavení řízení, tak se řízení zastaví.
17. Komise pak odkázala na § 18 a § 26 odst. 1 zákona č. 354/2019 Sb., o soudních tlumočnických a soudních překladatelích („nový zákon o tlumočnických“), ze kterých plynou podmínky ustanovení tlumočníka včetně jeho nepodjatosti. Tyto podmínky předseda družstva nesplňoval. Sám přitom mohl poučení od ministerstva porozumět. Mohl ho proto vysvětlit i žalobci. Není formalistické, pokud ministerstvo postupovalo podle zákona. V případě zastavení řízení pak v úvahu nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele.

II. 2. Žaloba a vyjádření Komise k ní

18. Žalobce v žalobě vznesl tytéž námitky, které uplatnil v odvolání (viz body 14 a 15 výše). Správní orgány podle něj zaujaly přepjatě formální přístup.
19. Komise odkázala na odůvodnění svého rozhodnutí.

III. Napadená právní úprava

III. 1. Znění napadeného ustanovení

20. Podle napadeného ustanovení § 169r odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců platí:

„Usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec

(...)

l) prohlásil, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, a neobstaral si na své náklady ve lhůtě stanovené správním orgánem tlumočníka nebo osobu, která splňuje podmínky pro ustanovení tlumočnickem podle zákona o soudních tlumočnických a soudních překladatelích, ačkoli správní orgán o této povinnosti cizince prokazatelně poučil,

(...).“

III. 2. Kontext dalších relevantních zákonných ustanovení

21. Odkaz napadeného ustanovení na zákon o soudních tlumočnických a soudních překladatelích dnes míří na nový zákon o tlumočnických (ministerstvo chybně použilo ten starý, ale obsah obou úprav je prakticky identický).

22. Podle § 18 odst. 1 nového zákona o tlumočnických platí:

„Tlumočnick nesmí provést tlumočnický úkon, jestliže lze mít důvodnou pochybnost o jeho nepodjatosti pro jeho poměr k věci, účastníkovi řízení nebo jeho zástupci, zadavateli, orgánu veřejné moci, který tlumočnický úkon zadal nebo provádí řízení nebo při jiném postupu správního orgánu, kde má být tlumočnický úkon použit.“

23. Podle § 25 nového zákona o tlumočnických pak platí:

„Orgán veřejné moci ustanoví, nebrání-li tomu okolnosti, tlumočnicka se sídlem nebo kontaktní adresou v obvodu krajského soudu, v němž má orgán veřejné moci sídlo nebo pracoviště; při výběru tlumočnicka orgán veřejné moci přihlédne také k zapsané specializaci. (...).“

24. Podle § 26 odst. 1 nového zákona o tlumočnických pak platí:

„Orgán veřejné moci může výjimečně ustanovit k provedení tlumočnického úkonu i jinou osobu, která není zapsána do seznamu tlumočnicků a překladatelů pro daný jazyk, má potřebné odborné znalosti pro to, aby provedla tlumočnický úkon, a vyslovila se svým ustanovením souhlas, pokud pro daný jazyk není zapsán žádný tlumočnick, nebo žádný tlumočnick zapsaný v seznamu tlumočnicků a překladatelů nemůže tlumočnický

úkon provést, nebo by provedení tlumočnického úkonu tlumočnickem zapsaným do seznamu tlumočnicků a překladatelů bylo spojeno s nepřiměřenými náklady nebo obtížemi.“

25. Pro úplnost je ještě třeba odkázat na obecný § 16 odst. 3 správního řádu, podle kterého:

„Každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. V řízení o žádosti si žadatel, který není občanem České republiky, obstará tlumočníka na své náklady sám, nestanoví-li zákon jinak.“

III. 3. Legislativní historie napadeného ustanovení a důvody jeho přijetí

26. Napadené ustanovení zákonodárce vložil do zákona zákonem č. 222/2017 Sb. („novela zákona o pobytu cizinců“) s účinností od 15. 8. 2017. Jeho text původně obsahoval přímý odkaz na § 24 starého zákona o tlumočnících.²

27. Zákonem č. 255/2019 Sb. (s účinností od 1. 1. 2021) poté zákonodárce tento přímý odkaz nahradil obecným odkazem na *zákon o soudních tlumočnících a soudních překladatelích*.³ Od té doby napadené ustanovení nedoznalo textových změn.

28. Důvodová zpráva k novele zákona o pobytu cizinců odůvodňuje zakotvení napadeného ustanovení takto:

„Novým důvodem pro zastavení řízení oproti stávající úpravě je písmeno k). [ve výsledném návrhu zákona jako písm. l) – pozn. krajského soudu]. Zde se stanoví procesní důsledek pro případy, kdy cizinec, ač veden snahou o využití svého práva na tlumočníka, nesplní základní povinnost s tímto jeho právem úzce související, a to že si navzdory poučení správního orgánu ve lhůtě stanovené správním orgánem neobstará na své náklady tlumočníka splňujícího zákonem stanovené podmínky. Jiným způsobem nelze dnes nesplnění této procesní povinnosti postihnout a správnímu orgánu pak v řadě případů nezbývá, než rezignovat na povinnost stanovenou žadateli ve správním řádu a ustanovit cizinci tlumočníka na své náklady, které jsou následně složité a neefektivně na cizinci vymáhány prostřednictvím uložení povinnosti podle § 79 správního řádu.“

IV. Důvody protiústavnosti napadené úpravy

IV. 1. Důvody plynoucí z nálezu Pl. ÚS 41/17

a. Shrnutí nálezu

29. Ústavní soud nálezu Pl. ÚS 41/17 zrušil podobné ustanovení. Šlo taktéž o § 169r zákona o pobytu cizinců. Ten ve znění přijatém novelou zákona o pobytu cizinců konkrétně v písm. j) stanovil jiný důvod pro zastavení řízení. Spočíval v tom, že cizinec:

„podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana České republiky nebo k irulému pobytu podle hlavy IVa v době, kdy podle tohoto zákona není oprávněn pobývat na území, nebo v době platnosti výjezdního příkazu; to neplatí, pokud je žádost podána v době platnosti výjezdního příkazu vydaného poté, co cizinci uplynula doba oprávnění k pobytu na území uděleného osobě požívající doplňkové ochrany, nebo poté, co se svým prohlášením vzdal azylu,“ (zvýraznil krajský soud).

30. Krajský soud opakuje, že cíle tohoto zrušeného ustanovení – zastavit řízení, pokud žádost podává cizinec, který tu pobývá neoprávněně, nebo který má výjezdní příkaz – byly pro takový následek o mnoho pádnější, než je nesplnění povinnosti zajistit si tlumočníka. Přesto zrušené ustanovení v ústavním přezkumu neobstálo. Tím spíše nemůže obstát ani napadené ustanovení.

31. Ústavní soud totiž v nálezu Pl. ÚS 41/17 vyšel z toho, že podle čl. 4 Ústavy České republiky („Ústava“) jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. Toto negativní kompetenční pravidlo brání zákonodárci, aby přijal úpravu, která by v jednotlivých případech odnímala ochranu základních práv soudům.⁴ Ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny pak poskytuje v rámci základního práva na soudní a tzv. jinou právní ochranu i právo na přístup k soudu.⁵

² Srov. čl. I bod 217 novely zákona o pobytu cizinců.

³ Srov. čl. I bod 217 novely zákona o pobytu cizinců.

⁴ Bod 45 nálezu Pl. ÚS 41/17.

⁵ Bod 46 nálezu Pl. ÚS 41/17.

32. Právo na přístup k soudu, jež náleží k hlavním atributům demokratického právního státu, může podléhat zákonným omezením. Stanovená omezení však nesmí bránit přístupu k soudu takovým způsobem či do té míry, že by právo určité osoby zasahovalo ve své podstatě. Omezení jsou ústavně souladná, jen pokud sledují legitimní cíl a nastolují rozumnou rovnováhu mezi použitými prostředky a sledovaným cílem.⁶ Uvedené limity platí i ve vztahu přístupu k soudu a věcného rozhodnutí. Právo na přístup k soudu se nevyčerpává pouhým předložením věci k rozhodnutí. Obsahuje také *právo na meritorní rozhodnutí o předložené věci*.⁷
33. Ustanovení čl. 36 odst. 2 Listiny pak zaručuje jednotlivci, který tvrdí, že ho na jeho právech zkrátí svým rozhodnutím orgán veřejné správy, právo obrátit se na soud s návrhem na přezkum zákonnosti takového rozhodnutí. Zákon může stanovit výluky z tohoto pravidla. Podle druhé věty čl. 36 odst. 2 Listiny však nelze z pravomoci soudu vyloučit přezkum rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.⁸
34. Je proto třeba zkoumat, zda napadené ustanovení sleduje určitý (a obhajitelný) legitimní cíl. Ve věci řešené nálezem Pl. ÚS 41/17 měla být legitimním cílem účinná kontrola migrace.⁹ Ústavní soud neměl důvod měnit své předchozí závěry ohledně neexistence ústavně zaručeného práva cizinců na pobyt v Česku. Připomněl ovšem, že podle čl. 42 odst. 2 Listiny tu cizinci požívají práva a svobody zaručené Listinou, pokud se nepřiznávají pouze českým občanům (např. volební právo). Přestože tedy právo cizinců na pobyt v Česku neexistuje, Listina cizincům zaručuje práva, kterých se může znemožnění pobytu dotýkat. Mezi ně patří i právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života podle čl. 10 odst. 2 Listiny.¹⁰
35. Podle tehdy přezkoumávaného ustanovení ministerstvo posuzovalo, zda je cizinec skutečně rodinným příslušníkem občana České republiky. Zjišťovalo tedy existenci faktické rodinné vazby. *Primární ochrana základních práv cizince se měla realizovat v rámci tohoto správního řízení*. Ustanovení § 169t odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců však zákonným příkazem k zastavení řízení tuto ochranu odnímalo. *Bránilo nejen pokračování správního řízení, ale i následnému přístupu k soudu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny*. Šlo současně o soud, který měl na základě čl. 36 odst. 2 Listiny přezkoumat zákonnost správního rozhodnutí, jestliže žadatel tvrdí, že ho zkrátilo na jeho právech.¹¹
36. Zákonodárce sice neformuloval dané ustanovení jako výluky ze soudního přezkumu konkrétního typu správního rozhodnutí. Bylo však nasnadě, že povinné zastavení správního řízení takový účinek má. Proti usnesení o zastavení řízení je přípustné odvolání ke Komisi, avšak Komise nemůže zkoumat, zda žadatel splňuje hmotněprávní podmínky pro vydání povolení k pobytu. Zabývá se jen otázkou, zda tu byly důvody k zastavení řízení. Totéž platí o navazujícím soudním řízení správním.¹²
37. Ústavní soud se pak zaměřil na základní právo, aby bylo o předložené věci také věcně rozhodnuto.¹³ Podle přezkoumávané právní úpravy však tuto součást práva na přístup k soudu nebylo možné naplnit. Bránilo tomu zastavení správního řízení. Docházelo tím k odepření spravedlnosti (*denegatio iustitiae*). Podle Ústavního soudu to vedlo k protiústavnímu pozbytí práva na soudní ochranu jako základního znaku právního státu.¹⁴
38. Legitimní cíle tehdy napadené úpravy – efektivní kontrola migrace a nepochybně též dodržování právních předpisů – se realizovaly za pomoci procesního prostředku (zastavení řízení), jímž se absolutizoval veřejný zájem a pomíjely se zájmy individuální. Dané ustanovení popíralo právo cizinců požívat na území státu základní práva a svobody zaručené Listinou (čl. 42 odst. 2).

⁶ Bod 47 nálezu Pl. ÚS 41/17.

⁷ Bod 48 nálezu Pl. ÚS 41/17.

⁸ Bod 49 nálezu Pl. ÚS 41/17.

⁹ Bod 52 nálezu Pl. ÚS 41/17.

¹⁰ Bod 53 nálezu Pl. ÚS 41/17.

¹¹ Bod 54 nálezu Pl. ÚS 41/17.

¹² Bod 55 nálezu Pl. ÚS 41/17.

¹³ Srov. bod 32 výše.

¹⁴ Bod 56 nálezu Pl. ÚS 41/17.

Pokud judikatura v případě omezení práva na přístup k soudu požadovala, aby se poměřovaly hodnoty a principy při hledání rozumné rovnováhy mezi použitým prostředkem a cílem právní regulace, pak tehdy posuzované ustanovení tento požadavek nenaplnovalo.¹⁵

39. Vyloučením procesních garancí čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny, jejichž společným jmenovatelem je další postup správního řízení s následným právem na soudní přezkum správního rozhodnutí, podle Ústavního soudu docházelo též k porušení základního práva žadatele na soukromý a rodinný život podle čl. 10 odst. 2 Listiny (podle okolností i ve spojení s čl. 32 Listiny o ochraně rodičovství, rodiny a dětí). Podal-li žádost cizinec „jako rodinný příslušník občana České republiky“, měla se tím na mysli aktivní legitimace k žádosti o povolení k pobytu. Ve správním řízení se pak existence zákonných podmínek pro vydání takového povolení zjišťovala. Zastavení řízení ovšem zbavovalo žadatele možnosti legalizovat svůj pobyt v Česku, pokud by na něj měl podle zjištění ministerstva (i fakticky) právo. Nemohl by tu být v kontaktu se svým rodinným příslušníkem.¹⁶
40. Tehdy přezkoumávaný § 169r odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců tedy podle nálezu Pl. ÚS 41/17 porušoval čl. 36 odst. 1 a 2 a čl. 10 odst. 2 Listiny. U prvních dvou procesních záruk soudní ochrany jednotlivce Ústavní soud připomenul též porušení čl. 4 Ústavy.

b. Použití principů plynoucích z nálezu Pl. ÚS 41/17 v této věci

Napadené ustanovení – stejně jako ustanovení zrušené nálezem Pl. ÚS 41/17 – vede k odeprání ochrany základních práv

41. Na pozadí napadeného ustanovení stojí trochu jiné cíle, než které stály za zrušeným § 169r odst. 1 písm. j). Zákonodárce napadeným ustanovením chtěl postihnout cizince, který nesplní svoji povinnost plynoucí ze správního řádu zajistit si na své náklady tlumočníka. Podle přesvědčení tvůrce důvodové zprávy nesplnění této povinnosti nebylo možné postihnout jinak. Zákonodárce také chtěl předejít bezvýslednému vymáhání nákladů za tlumočné, ke kterému údajně docházelo, pokud v těchto případech ministerstvo samo tlumočníka ustanovilo.
42. Kromě jiných cílů tu oproti nálezu Pl. ÚS 41/17 na druhé misce vah stojí i jiné základní právo žalobce – jde tu o právo na svobodnou volbu povolání za podmínek, které stanoví zákon (čl. 26 odst. 1 a 2 Listiny). Byť jde o právo, jehož ochrany se lze domáhat v mezích zákonů, které ho provádí (čl. 41 odst. 1 Listiny), tak nelze opomíjet jeho specifickou povahu. *Jde o typickou liberální svobodu.* Má proto mnohem blíže k základním právům, jejichž vymahatelnost se liší od jiných práv zmíněných v čl. 41 Listiny.¹⁷ Napadené ustanovení navíc úplně vylučuje ochranu tohoto ústavně zaručeného práva. Zasahuje proto do jeho samotného jádra.
43. Pokud pak plénum Ústavního soudu zastává názor, že se abstraktní a konkrétní kontrola ústavnosti liší jen v tom, kdo a za jakých procesních podmínek ji může zahájit, ale že jde jinak o jedno řízení o přezkumu ústavnosti zákonů, kde na tento věcný přezkum již nemá vliv, zda jde o jejich konkrétní či abstraktní kontrolu,¹⁸ pak je ovšem třeba zmínit mnohá další základní práva, jejichž ochraně napadené ustanovení brání. Tato základní práva stojí na pozadí účelů jednotlivých pobytových oprávnění podle zákona o pobytu cizinců. A v praxi se dostanou do střetu s napadeným ustanovením v řízeních o těch žádostech o vydání či prodloužení platnosti pobytového oprávnění, které je možné podat na území Česka.
44. Může jít stejně jako ve věci řešené nálezem Pl. ÚS 41/17 o *právo na respektování rodinného života* (čl. 10 odst. 2 a čl. 32 Listiny), např. u dlouhodobého pobytu za účelem sloučení rodiny.¹⁹ To samé právo hraje roli u různých pobytových oprávnění rodinných příslušníků občanů EU.²⁰ V případě

¹⁵ Bod 57 nálezu Pl. ÚS 41/17.

¹⁶ Bod 58 nálezu Pl. ÚS 41/17.

¹⁷ Srov. nález Ústavního soudu ze dne 25. 10. 2016, sp. zn. II. ÚS 443/16, bod 27.

¹⁸ Srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 3. 11. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 10/17, bod 37.

¹⁹ Srov. § 42a a § 42b zákona o pobytu cizinců a směrnici 2003/86/ES.

²⁰ Srov. § 20 a § 87b zákona o pobytu cizinců.

- těchto pobytových oprávnění s unijním základem navíc často půjde ještě o právo onoho občana EU, aby tu s ním žadatel coby jeho rodina mohl pobývat.²¹ V případě povolení k trvalému pobytu²² může jít již o dostatečně silný *soukromý život a právo na jeho respektování* (čl. 10 odst. 2 Listiny).
45. U dlouhodobého pobytu za účelem studia²³ nebo vědeckého výzkumu²⁴ jde o *právo na vzdělání* (čl. 33 odst. 1 a 2 Listiny) a *svobodu vědeckého bádání* (čl. 15 odst. 2 Listiny). Dlouhodobé pobyty (víza) za účelem podnikání či za účelem investování²⁵ pak vychází ze *svobody podnikání* (čl. 26 odst. 1 Listiny). *Právo na svobodnou volbu povolání*, stejně jako ve věci žalobce, či *právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací* (čl. 26 odst. 3 Listiny) hrají roli u víz za účelem sezónního zaměstnání²⁶ či mimořádného pracovního víza²⁷ nebo u modré karty.²⁸
46. Pak jsou tu ovšem i pobytová oprávnění, jejichž účelem je ochrana před zásahy do práv, od jejichž ochrany nelze odstoupit ani podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o lidských právech (tzv. nederogovatelná práva). Jde typicky o dlouhodobý pobyt (vízum) za účelem strpení,²⁹ který lze udělit cizinci, jemuž ve vycestování brání překážka v podobě tzv. skutečného nebezpečí,³⁰ jímž se myslí navrácení v rozporu s čl. 2 až 6 Evropské úmluvy o lidských právech – tj. v rozporu s *právem na život* (čl. 2), *zákazem mučení a jiného nelidského či ponižujícího zacházení či trestu* (čl. 3), *zákaz otroctví a nucených prací* (čl. 4), *právem na osobní svobodu a bezpečnost* (čl. 5) i *právem na spravedlivý proces* (čl. 6). O dlouhodobý pobyt za účelem ochrany na území³¹ pak mohou žádat cizinci, kteří se stali *obětmi obchodování s lidmi* nebo kteří se stali *objekty převaděčství a spolupracují s příslušnými orgány*.
47. Na ochranu všech těchto práv nedojde, pokud si žadatelé o zmíněná pobytová oprávnění ve smyslu napadeného ustanovení nezajistí tlumočnicka.
48. Jádrem problému je tu úplně stejné jako v případě nálezu Pl. ÚS 41/17. Konkrétně ve věci žalobce mělo ministerstvo posoudit, zda splňuje podmínky pro prodloužení platnosti zaměstnanecké karty,³² a zda tak dá průchod jeho základnímu právu na svobodnou volbu povolání. *Napadené ustanovení zákonným příkazem k zastavení řízení však žalobci odnímá ochranu tohoto jeho základního práva.* A v řízeních o jiných pobytových oprávněních vytváří stejnou překážku pro ochranu mnoha dalších základních práv, včetně těch nederogovatelných.
49. Napadené ustanovení totiž bezpodmínečným příkazem k zastavení řízení brání nejen pokračování daného správního řízení, ale i následnému přístupu k soudu ve smyslu čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny. Má účinek vyluky ze soudního přezkumu, protože Komise ani správní soud v případě použití napadeného ustanovení nemohou zkoumat, zda žadatel splňuje hmotněprávní podmínky pro vydání povolení k pobytu. Mají prostor jen k posouzení, zda tu byly důvody k zastavení řízení.
50. Kromě toho *napadené ustanovení upírá žalobci právo, aby ministerstvo o jeho žádosti věcně rozhodlo, což by následně mohl přezkoumat správní soud.* To krajský soud považuje za obzvláště důležité, protože napadené ustanovení příkazuje zastavit řízení i v případě, že by jinak ministerstvo mělo dostatek podkladů pro věcné rozhodnutí. Otázka, zda byl vlastně výslech za pomoci tlumočnicka potřeba, a zda by ministerstvo nemohlo i bez něj žádost věcně posoudit – ať už pozitivně pro žalobce nebo negativně –, jde bokem a nehraje roli. K zastavení řízení totiž stačí naplnit podmínky napadeného ustanovení, ať už je situace po stránce zjišťování skutkového stavu jakákoliv. Stejně

²¹ Srov. směrnici 2004/38/ES.

²² Srov. § 66 zákona o pobytu cizinců a § 83 spolu se směrnicí 2003/109/ES.

²³ Srov. § 42d zákona o pobytu cizinců a směrnici 2016/801.

²⁴ Srov. § 42f zákona o pobytu cizinců a směrnici a směrnici 2005/71/ES.

²⁵ Srov. § 42n zákona o pobytu cizinců.

²⁶ Srov. § 32 zákona o pobytu cizinců a směrnici 2014/36/EU.

²⁷ Srov. § 31a zákona o pobytu cizinců.

²⁸ Srov. § 42i zákona o pobytu cizinců a směrnici 2009/50/ES.

²⁹ Srov. § 33, § 34 a § 43 zákona o pobytu cizinců.

³⁰ Srov. § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců.

³¹ Srov. § 42e zákona o pobytu cizinců a směrnice 2004/81/ES.

³² Srov. § 44a odst. 9 zákona o pobytu cizinců spolu s § 46 odst. 6, který stanoví, v jakých případech ministerstvo zaměstnaneckou kartu nevydává.

jako ustanovení zrušné nálezem Pl. ÚS 41/17 proto napadené ustanovení vede k odepření spravedlnosti.

51. Napadené ustanovení také absolutizuje zájmy, kvůli kterým ho zákonodárce přijal.³³ A zcela pomíjí individuální zájmy cizinců včetně jejich základních práv.³⁴
52. Proto napadené ustanovení ve věci žalobce porušuje kromě procesních garancí čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny i právo na svobodu volbu povolání podle čl. 26 odst. 1 Listiny. Spolu s nimi nelze zapomenout ani na čl. 4 Ústavy, podle nějž je úkolem soudní moci, aby chránila základní práva. Zákonodárce nemůže soudům upírat možnost plnit tento úkol.

Napadené ustanovení není potřebné

53. Nález Pl. ÚS 41/17 připomíná, že omezení práv plynoucích z čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny nesmí bránit přístupu k soudu takovým způsobem či do té míry, že by právo určité osoby zasahovala ve své podstatě. Omezení jsou ústavně souladná, jen pokud (a) sledují legitimní cíl a (b) nastolují rozumnou rovnováhu mezi použitými prostředky a sledovaným cílem.³⁵
54. Krajský soud tu přitom nespatřuje rozumnou rovnováhu mezi použitými prostředky a sledovanými cíli. Nesouhlasí s důvodovou zprávou k novele zákona o pobytu cizinců, podle níž (i) nelze jinak postihnout, pokud cizinec nesplní svoji povinnost plynoucí ze správního řádu zajistit si na své náklady tlumočníka, a (ii) bylo těžké zpětně vymáhat tlumočné. Jiné možnosti, jak tyto cíle naplnit, tu podle krajského soudu jsou.
55. Jako první se nabízí, že by ministerstvo mohlo samo tlumočníka cizinci ustanovovat oproti (1) *záloze na tlumočné*. Šlo by už o jistou formu následku za to, že si cizinec nezajistil tlumočníka sám. A současně by to bylo i určitým řešením z pohledu úhrady nákladů řízení.
56. Silnější formou postihu, která by ale také přinesla určitou finanční částku veřejnému rozpočtu, by pak mohla být zvláštní skutková podstata (2) *pořádkové pokuty*. Na nesplnění povinnosti zajistit si tlumočníka lze totiž nahlížet jako na formu závažného ztěžování postupu v řízení (srov. návěti § 62 správního řádu, který však poté použitelnou skutkovou podstatu neobsahuje). Pokud by zákon o pobytu cizinců takovouto zvláštní skutkovou podstatu obsahoval, šlo by opět o řešení, které by naplňovalo legitimní cíle, jichž zákonodárce chtěl přijetím napadeného ustanovení dosáhnout.
57. Napadené ustanovení by také daných cílů v obdobné míře dosahovalo, pokud by ho zákonodárce konstruoval jako (3) *nejzazší možný prostředek* řešení nesoučinnosti žadatele (*ultima ratio*). Nyní má totiž povahu *prima ratio*, protože se má podle svého textu použít hned při prvním nesplnění povinnosti zajistit si tlumočníka. A co je důležité, ministerstvo nemá žádný prostor pro úvahu či jiný postup. Musí podle napadeného ustanovení postupovat, ať už je celková procesní a důkazní situace jakákoliv.
58. Pokud by zastavení řízení bylo až nejzazším prostředkem, i tak by vyvolávalo otázku ústavnosti tohoto řešení z hlediska nálezu Pl. ÚS 41/17. Každopádně by to ale nebylo tak tvrdé. Mohlo by například navazovat na (a) *prokázané obstrukční jednání* žadatele (nebo předchozí uložení výše zmíněné pořádkové pokuty) při zajišťování si tlumočníka.
59. Napadené ustanovení by v sobě také mohlo mít určitou (b) *bezpečnostní klauzuli*, podle níž by se dalo použít, *jen pokud by nebylo možné ve věci rozhodnout na základě dosavadního obsahu spisu*. Věcné rozhodnutí o žádosti by vždy mělo mít přednost před různými procesními odbočkami od tohoto hlavního cíle každého správního (i soudního) řízení.

³³ Srov. body 28 a 38 výše.

³⁴ Srov. body 39 a 42 až 47 výše.

³⁵ Srov. bod 32 výše.

60. Situace, jaká nastala v projednávané věci, navíc měla (c) *různá jiná procesní řešení*, která by umožňovala zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Za účelem zjištění skutkového stavu ministerstvo mohlo ještě předvolat jiné svědky, např. kolegy žalobce. Mohlo jako svědka vyslechnout i předsedu družstva, pokud se už k ministerstvu osobně dostavil. Krajský soud také připomíná, že žalobce na vzniklou situaci reagoval svým příspěvem ze dne 22. 11. 2023. Díky použití napadeného ustanovení se však ministerstvo „vyvléklo“ z povinnosti zareagovat na vysvětlení žalobce v tomto příspěvu.
61. V cizineckých řízeních by se pak obecně vzato hodila výslovná úprava obdobná § 118a odst. 1, 2 a 3 občanského soudního řádu. V praxi totiž ministerstvo dává žadatelům možnost seznámit se s podklady rozhodnutí. Žadatelé však mnohdy mohou jen hádat, jak je ministerstvo bude hodnotit. Pokud by je však ministerstvo poučovalo, že neunáší své povinnosti tvrdit a dokazovat okolnosti důležité pro posouzení jejich žádosti s tím, že ji ministerstvo jinak nevyhoví, byla by cizinecká řízení efektivnější. Žadatele by rozhodnutí ministerstva tolik „nepřekvapovala“ a nemuseli by až v odvolání – či dokonce v žalobě, pokud odvolání není přípustné (viz § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců) – poprvé vznášet, co mohli říct a doložit již v řízení u ministerstva.
62. Ve všech uvedených procesních scénářích by vůbec nebylo třeba postihovat nesplnění povinnosti zajistit si tlumočníka či řešit otázku, kdo pak zaplatí tlumočné. A bylo by možné řízení vést k věcnému rozhodnutí o žádosti. Tomu však použití napadeného ustanovení brání.
63. Jsou-li tu však jiné možnosti, které dosahují sledovaných legitimních cílů v podobné (či ještě větší) míře, pak konkrétní řešení zasahující do základního práva jednotlivce neobstojí v testu potřebnosti coby druhém kroku testu proporcionality. Ten se uplatní i u práva na tzv. jinou právní ochranu včetně následné ochrany soudní podle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny, které je omezitelným právem. Napadené ustanovení proto pro svoji nepřiměřenost zasahuje samou podstatu tohoto základního práva. A stává se oním pomyslným kanonem, který ministerstvo podle zákona musí používat na onu procesní „mouchu“ v podobě nezajištění si tlumočníka. Přitom to není nezbytné.
64. To jsou podle krajského soudu hlavní důvody, pro které je napadené ustanovení protiústavní. Pokud by se s nimi Ústavní soud neztotožnil, pak krajský soud alternativně vznáší ještě krátkou doplňující v následující části tohoto návrhu.

IV. 2 Napadené ustanovení porušuje ústavně zaručené právo na tlumočníka

65. Podle čl. 37 odst. 4 Listiny má každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, ústavně zaručené právo na tlumočníka.
66. Krajskému soudu se jednoduše jeví jako neslučitelné s čl. 37 odst. 4, pokud se tu z ústavně zaručeného práva stává přísně vynucovaná povinnost, jejíž nesplnění samo o sobě vede k ukončení řízení o poskytnutí žádosti.
67. Podnětný pohled, který mohla zákonná úprava namísto napadeného ustanovení následovat a respektovat tím právo na tlumočníka, přináší také komentářová literatura:³⁶

„Právo na tlumočení (na vlastní náklady) zaručuje i správní řád (§ 16 odst. 3 až 5); zde by u nemajetné osoby mohla v určitých situacích přicházet v úvahu i přímá aplikace čl. 37 odst. 4 Listiny s cílem dosáhnout angažmá bezplatného tlumočníka. (Bez ohledu na fakt, že zákon stanoví jednacím jazykem češtinu.) Ustanovení, že takový tlumočník musí být ustanoven jen ze seznamu tlumočnicků, je nutno vztahovat opravdu jen na případy, kdy tlumočníka ustanovuje správní orgán (...). Tato regulace však podle všeho nedopadá na případy, kdy si účastník přivede jako zástupce osobu, kterou zmocní a která mu fakticky pomáhá s rozuměním češtině, pak by tomu nemělo být bráněno, právě odkazem na sílu čl. 37 odst. 4 Listiny.“ (zvýraznil krajský soud)

68. Že se napadené ustanovení svojí přísností poněkud „vychyluje“ lze navíc dovozovat i z jiných oblastí právního řádu, které upravují podobné téma. Kromě dobře známých ustanovení

³⁶ Srov. Baňouch, H. Čl. 37. In: Wagnerová, E., Šimíček, V., Langášek, T., Pospíšil, I. a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2023, s. 850.

jednotlivých soudních procesních řádů,³⁷ lze odkázat i na § 76c zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád):

„Je-li mateřštinou žadatele jiný než český jazyk, může exekutor přibrat tlumočníka. Jako tlumočníka nelze přibrat osobu žadateli blízkou nebo toho, kdo je na věci zúčastněn.“

Tato ustanovení tedy nestanoví podobně tvrdý následek jako napadené ustanovení, pokud si účastník exekučního řízení nezajistí tlumočníka, např. že by se řízení o návrhu oprávněného kvůli tomu zastavovalo. Skoro stejné ustanovení obsahuje i § 69 odst. 1 zákona č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

69. Poté lze odkázat na § 76 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád („daňový řád“):

„Každý, kdo neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady.“

Toto ustanovení taky nestanoví stejný následek jako napadené ustanovení, pokud si účastník daňového řízení nezajistí tlumočníka. Nevedlo by to samo o sobě např. k neúspěchu žádosti o vrácení DPH v podobě zastavení řízení o této žádosti.

70. Lze tu proto spatřovat nezdůvodnitelnou nerovnost mezi tím, jak různé procesní předpisy provádějící čl. 37 odst. 4 Listiny danou situaci řeší. Přitom soud nevidí důvod, jakým ospravedlnit, že právě v řízení o žádosti podle zákona o pobytu cizinců je oproti jiným řízením nutné, aby nesplnění povinnosti zajistit si tlumočníka vedlo k zastavení řízení. Žalobce by hypoteticky mohl být účastníkem všech těchto různých řízení, a přitom by s ním veřejná moc zacházela daleko nejprísneji v řízení podle zákona o pobytu cizinců – ač by tam šlo o jeho dost možná nejdůležitější zájem, tj. možnost v Česku pobývat a pracovat.

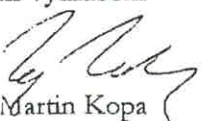
V. Shrnutí a návrh

71. Krajský soud shrnuje, že napadené ustanovení porušuje žalobcovo právo na tzv. jinou právní a soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny) ve spojení s právem na svobodnou volbu povolání za zákonem stanovených podmínek (čl. 26 odst. 1 a 2 Listiny). Je proto namístě ho zrušit ze stejných důvodů, z jakých Ústavní soud nálezem Pl. ÚS 41/17 zrušil § 169r odst. 1 písm. j) přijaté na základě novely zákona o pobytu cizinců. Krajský soud považuje napadené ustanovení za protiústavní i proto, že není potřebné s ohledem na cíle, které sleduje. V neposlední řadě napadené ustanovení podle krajského soudu porušuje právo na tlumočníka, které garantuje čl. 37 odst. 4 Listiny.

72. Ministerstvo a Komise rozhodly naprosto v souladu s napadeným ustanovením. Toto ustanovení je však protiústavní a krajský soud nenašel způsob, jak ho v souladu s ústavou vyložit.

73. Krajský soud proto postupuje podle čl. 95 odst. 2 Ústavy a navrhuje, aby Ústavní soud rozhodl takto:

Ustanovení § 169r odst. 1 písm. l) zákona o pobytu cizinců se ruší dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů.

Martin Kopa
samosoudce

³⁷ Srov. § 28–§ 29a ve spojení s nákladovým § 152 odst. 1 písm. f) trestního řádu, § 18 odst. 2 ve spojení s § 147 odst. 1 a 2 a § 148 odst. 1 a 2 občanského soudního řádu, § 36 odst. 2 a § 59 odst. 2 ve spojení s § 60 odst. 4 soudního řádu správního.